

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 16000 korona,
Vidékre postán 22000 korona.
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilvánt. sora 2000 korona.
Hirdetések millimétersoranként 400 K.
számlafelrak.

Közzétette a belügyminiszter az Országos Inségenyhítő Mozgalom elszámolását.

Még élénk emlékezetben van az 1922—23. év telére az akkor veszedelmesen fenyegetett inség enyhítésére szervezett országos mozgalom, mely nemcsak a városi inségesek, hanem a mezőgazdasági munkanélküliek felségítését is célul tűzte ki. Ez a mozgalom az érdekeltségébe bevontak számánál, mind pedig anyagi eredményeinél fogva a legnagyobb szabású volt mindazon hivatalos és társadalmi segítőakciók között, amelyek valaha is hazánkban lefolytak. Ezt a nagyfontosságú emberbaráti és társadalompolitikai mozgalmat természetesen már megindításának első pillanataiban nemcsak az áldozatkész társadalmi rétegek és az országos közvélemény jóakaratu támogatása segítette, hanem sokak méltánytalan rosszakarata és a mozgalom ügyének ártó tendenciózus gáncsvetése is kísérte. Mégis az inségenyhítő mozgalom ügye kivívta a nemzet osztatlan érdeklődését, az elért eredmény pedig valóban a legmesszebbmenő elismerésre méltó.

Kezünkbe került egy füzet, a m. kir. belügyminiszter hivatalos beszámolója az akció eredményéről, amelyben számot ad Magyarország kormányzójának, akinek felhívására ép ma két esztendeje indult meg az inségenyhítő tevékenység. Az a lelkes szózat, amely felrázta mindenki lelkiismeretét és az adakozók sorába állította a becsületes embereket, nem hangzott el hiába, a kormányzó szép, nemes és bölcs szándékai megvalósultak s most bizonyára megelégedéssel veszi tudomásul a belügyminiszternek és szerveinek lelkiismeretes kötelelességteljesítését, amellyel a közvélemény legteljesebb megelégedésére sikerrel és tanulságokkal zárták le e mélyreható és uttörő munkát.

Ugy véljük, nem lesz érdektelen rövid pillantást vetni az Országos Inségenyhítő Mozgalom lefolyására és visszaidézni emlékezetünkbe a történetek belső okait és mozgató erőit és megismertetni a gyakorlati végrehajtásnak tömeglelkületű hatásait is, mert a tapasztalatok utmutatásul szolgálhatnak a jövőben mindennemű törvény-

hozási, kormányzati, közigazgatási és társadalmi tevékenység számára, mi az időnként előálló kivételes inség, az általános munkanélküliség és az állandó szegény-ügy gyökeres orvoslását és intézményes megoldását tűzi ki gyakorlati feladatául.

Háboru, megszállás, hazánk megcsonkítása s mindezek következményeül beállt politikai, társadalmi és gazdasági zűrzavar ép elég okot szolgáltatott arra, hogy nemcsak kormányfőfiaink, hanem a társadalom jóérzésű és áldozatkész, hazafiasan gondolkodó elemei is elismerjék a szükségét annak, hogy téli megélhetéshez átmeneti felségítéshez s a rettenetes nélkülözéstől munkaalkalomhoz kell segíteni azokat, akik önhibájukon kívül társadalmi felségítésre szorulnak. Egy elvet kellett mindenekelőtt keresztülvinni, amit sikerült is, hogy a társadalom bizalma szilárd legyen és a pénzkészlet tisztasága felől minden kétség eloszlatassék, azt, hogy mindennemű adakozásnak az utolsó fillérig a szerencsétlenek segélyezésére kell fordítva lennie.

A mozgalom valamennyi szervét akként alakította meg a belügyminiszter, hogy a tennivalókat hivatalos személyek hivatalos kötelesség gyanánt végezték és így vált elérhetővé, hogy az egybegyűlt adományokat semmiféle adminisztrációs költség nem terhelte. A pénzeket naplószerűen kezelték az állampénztárak, a természetben szolgáltatott adományok kezeléséről pedig a segítő tevékenység helyi önkormányzati nyilvántartás vezetésére s szabatos anyagelszámolásra köteleztették. Nem akarunk itt statisztikát adni az inségakció számszerű adatairól, mert ez nemcsak fáradsó és unalmas lenne olvasóinknak, de annál inkább súlyt helyezünk arra, hogy rámutassunk, minő eredményt ért el a mozgalom a kitűzött elvek érvényesítésében.

Tény az, hogy a falu szegényei között teljesen elenyészlette az elhanyagoltságnak azt az évek óta panaszolt keserű érzetét, hogy minden segítség egyedül a városiaknak jut, míg az ő bajukkal nem törődik senki. Az inségenyhítő mozgalom, erre tanuk vagyunk magunk is, a vidéken mindenütt úgy üdvözölték, mint panaszai meghallgatását és mint a kormányzatnak a falu szegénysége érdekében tett komoly lépését.

Másik nagy eredmény volt az, hogy már az akció megindítása is lecsillapította az aratórészt nélkül maradt tömegremülettét és megnyugvás, bizakodás váltotta fel a nyugtalanságot, nemkülönben a felségítés folyamán melyeségek háláérzet kelt a nép minden rétegeből a mozgalom életrekelője iránt, míg viszont a támogatás nyújtására hivatottak körében különösen a mozgalomnak az az alapelve tett igen kedvező benyomást, hogy munkabíró csak ellenszolgáltatás ellenében részesült támogatásban. Sikerült felkelteni a vidék tehetősebb lelkiismeretét, hogy emberbaráti kötelességük, egyszersmind közvetlen érdekük is, hogy a hozzá olyan közelálló inségesek nyomorúságán segítsenek. Emellett viszont a vármegyei és községi igazgatás szerveiben is felkeltették az érzéket az iránt, hogy az inségesek ügyével behatóan kell foglalkozni.

Ami a sajtót illeti, szerény munkánk elismeréseken fogadjuk a belügyminiszter megállapítását, hogy közremunkáltunk lelkesen a bujtogatók igazgatásának gyökeres kiirtásában, akik a nép lelkében sokszor nem átalították belevinni a bizalmatlansággeltetés mérges anyagát és annak elismerését, hogy felvilágosító és ismertető cikkekkel felkeltették a tehetősebb rétegek jobberzését a segítségre szorulókat támogatása iránt.

Az Országos Inségenyhítő Mozgalom, amit az most már tisztán állhat mindenki előtt, a jövőre jól használható adatokat szolgáltatott arra is, hogy a munkanélküli és a munkát nem bíró falusi réteget kell venni elsősorban az eddiginél hathatósabb állandó gondozásba, helyi munkalkalmak nyújtásával, közmunkák kiírásával, a rokkantak felségítését pedig a szegényügy általános rendezésébe kell sürgősen beiktatni.

A most már végérvényesen lezárt akciónak adataiból erőt meríthet a társadalom, bizalmat és munkakedvet mindenki, akinek hivatali vagy társadalmi kötelessége, hogy az inségesek és szegények ügyének felszinentartásában résztvegyen, e mélyreható társadalmi-politikai kérdés jövőben való ébrentartására. Az akció megmutatta, hogy a magyar társadalom e nehéz időkben méltó tudott lenni önmagához és testvéreireiért meghozta a szeretetet kötelező áldozatát.

A „kisváros“

Bárdos Dezső (Budapest.)

Miért e pretenciózus idézőjel? Talán valami különösét akar jelenteni? Nem különösét, de sokat. Elsiklunk e szó fölött, nem tulajdonítunk neki sok fontosságot, mint sok másnak, pedig ez a szó sokat mond. Benne van az egész provincializmus, szunnyadó óserő, valami elhivatottságféle; hiszen minden nagyváros kicsiny volt valamikor. Melyik a sok közül fog előretörni, kinőni a kis dimenziókból. Ez részint a körülmények koincidenájától, de — és ezt imét idézőjelbe tehetjük, — a „kisvárosiak“ lo-kalpatriotizmusától és talentumkaliberétől is függ. Mert a városoknak, akár kicsiny, akár nagy, megvan a maguk egyéni élete, ami nem más mint a sok komponens integráns egyéni életküzdelmek rezultánsa. Ezek a koordinatív motívumok, illetve ezek szimultán kommunutációja adja a városok életét és kulturjellegét.

A nagy- és kisvárosok között egy bizonyos magnetikus viszony áll fenn, amely egy permanens, egyoldalú küzdelemben nyer kifejezést. Ez a magnetikus vonzerő a nagyvárosok által nyújtotta komfort, possibilitások és nagy méretekben nyer kifejezést, amely a kisvárosok letterős individualisztikus hajlamu egyéneit el-

vonja és így azoknak kohézív erejét csökkenti. Így ezek nem tudnak élni, hogy kilendülhessenek és mint apró bolygó keringenek a kulturocentrumok körül, melynek fénykévéje meg-meg világítja őket, de csak azért, hogy jobban láthassák csekély voltukat.

Ezen cikk keretei és jellege nem engedik meg, hogy a kérdés gazdasági vágyára is kitérjek, elég annyi, hogy a nagyváros Molochja a kisvárosok elszívott erőinek nagy részét elnyeli. A nagyvárosok konglomerált lakosságának ideológiája mindjobban divergálódik a vidék lelkületétől. Innen van, hogy a nagy metropolisok, mint például Páris, valami egész más mint a Provence, és Budapest is sokban nem jelenti Magyarországot. Ennek a magyarázata, minden mondvascinálóktól eltekintve, tisztán csak egy kövek közé szorított nagy embertömegnek külön egyéni életfejlődése. Évvél szemben a vidék már egységesebb, megmarad még soká patriarchiális állapotában, konzerválja a nemzeti hagyományokat és így érthető, hogy a nacionalizmus főtárlaja a vidékre helyeződik át, míg a nagyvárosok gazdasági életfejlődésének jobban konvenial a kozmopolitizmusnak egy gyengén nacionalistikusan aláfestett válfaja.

Ennek az előbb említett többé-kevésbé egységes vidéki közszellemnek legjobb tükör-

képe a kisváros. Itt megérik még a mult patinája, mely a pókháló finomságával fed be mindent. Az igazi nagy kulturvárosok ilyenekből fejlődtek, szemben az amerikai nagyvárosokkal, melyek fejlődésüket egy-egy szén- vagy vasbányához való közelségüknek, vagy közlekedéspolitikai szempontból kedvező geográfiai helyzetüknek köszönhetik. Ezek márol-holnapra keletkeztek; kulturájuk parvenü, mert nincs kapcsolata a multtal, nem volt bölcsője és nincs tradíciója.

Hogy megérthessük a nagyvárosi és a vidéki lelki differenciálódását, utalhatunk arra a themakörbeli különbségre, amely a kettő gondolatvilága között fennáll. A kisváros internitása és dimenzióbeli itélőképessége szintén különbözik a nagyvárosiétól, mert relative kis méretekhez van szokva. Hogy képzeletünket plasztikusabbá tegyük, egy az optikából vett hasonlatot élhetünk. Azt amit a nagyvárosban közép-szerűnek tartunk, azt a kisváros gömbtükreben nagyobbban fogjuk látni. Viszont rendszeren a vidéki „nagyágok“ a nagyváros gömbtükreben jelentőségükben csökkeni fognak és kisebb képet fognak adni.

Élőfordult, hogy kisvárosok sokszor aktualizmusból, vagy modernség-hajásásból utánoznai kezdik — egészséges gazdasági és intel-

HIRDETMÉNYEK.

5665—1924 sz. Közhírré teszem, hogy a várostól bérelt földek hasznosbérére a szokásos módon f. évi augusztus hó 31 ig befizetendő, tekintettel arra, hogy a multban ismételt felszólítás dacára egyesek befizetési kötelezettségüknek csak késedelmesen tettek eleget, ami által a városra nagy anyagi kár háramlott. Nyomatékosan felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy augusztus 31 ike után 6% késedelmi kamat jár és a város csak természetben fogadja el a hasznosbért, azonkívül pedig a késedelmes fizetőkkel szemben a város a szerződés értelmében felbontja a szerződést. A természetben fizetendő hasznosbér fejében egészséges, száraz, 2%-nál nem több idegen anyagot tartalmazó szókányosbuza vagy zab adandó le a közlélmzési hivatalban. A szerződés értelmében joga van a bérlőnek a természetbeni szolgáltatás helyett, annak ellenértékét pénzben fizetni, amikor is egy métermáza buza helyett 400.000 korona fizetendő. Zab szolgáltatás esetén a zab mennyisége a zab napi ára a 400.000 koronás buzaár közötti arány szerint állapítatik meg.

5526—1924. sz. Ertesítem a város közönségét, hogy a loteriyésztési bármásbizottság f. é. július 22-én tartott ülésén hozott határozata folytán a jövőben köznyesztésre ménék csupán egyeseknek adatnak ki bérbe és pedig a jövőben kizárólag könnyű vérbeli ménék. A bérmen szerződés főbb feltételei a városháza 8. számú szobájában vagy a városi m. kir. állatorvosnál meg tudhatók. — A magántulajdont képező ménlovak vizsgálata f. évi október hó 17-én d. e. 9 órakor fog a városmajorban megtartatni, hova az egyes tulajdonosok úgy Köszeg szab. kir. város mint a hozzátartozó Köszegfalva és a községi járásbeli ménlovakat megvizsgálás végett elővezetni és az ott időző bizottságnak bemutatni tartoznak. A vizsgalati díj ménenként: 4 aranykorona.

5947—1924. sz. Többen fordultak hivatalomhoz azon panasszal, hogy egyes gazdák házaikban nem tartják be azon intézkedéseket, melyeket a tűzrendészeti szabályzat elcír. Leggyakoribb az az eset, hogy a szalmát közvetlenül (kaszában) az épületek és egyéb gyúlékony tárgyak mellett helyezik el, ahelyett hogy a kertben, tűzmentes helyen helyeznek el. Felhívom tehát az érdekelteket, hogy ezen szempontról a legnagyobb óvatossággal és körülte-

kintéssel járjanak el, a megfelelő óvintézkedéseket tegyék meg, mert a közeljövőben egyes helyeken megejtendő vizsgálatok alkalmával tapasztalt hiányok stb. miatt a rendelet ellen vétőkkel a legszigorubbán fogok eljárni.

5783—1924 sz. Közhírré teszem, hogy a m. kir. 5. gy. e. III. zlj. közétékezési bizottsága az 1924—25. évi hus, zsir, szalonna, kolbász áruk szállítására ajánlatot hirdet. Bővebb tudnivalók Városháza 10. szobájában tudhatók meg.

5960—1924. sz. Közhírré teszem, hogy a város tulajdonát képező és saját kezelésben levő rétek sariukaszálása f. évi augusztus hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen fog a szokásos módon kiadni. Bővebb felvilágosítás a városgazdánál nyerhető.

Jambrits Lajos polgármester.

H I R E K.

Bocsánat!

Lapunk mult heti számának tárca helyén „Ülés a koplalótéren” cím alatt tárcacikk jelent meg, melynek tartalma igazán kikerülte figyelmünket. A cikk írója egy helybeli tanító, kibén megbiztunk, de sajnos csalódnunk kellett. Mert írni ugyan tud, de ezúttal nem úgy írt, ahogy a jóízű és olvasóközönségünk is joggal megkívánhatja. A cikk-író ugyanis izléstelen és durva hangra ragadtatta magát, amin méltán megtozrátkozhatott lapunk minden olvasója és azért szívesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy mulasztásunkért bocsánatot kérjünk a cikk leközlése miatt. A szerkesztőseg.

Zenes mise szent István napján. A mi farradhatatlan Dohnál Péter karnagyunk megint egy felejthetetlen napot akar szerezni a községi hívőknek. Horak csudaszép hatodik miséjét teljes zene- és énekkorral hallhatjuk a 9 órai nagymisén a Jézus Szíve templomban aug. 20-án. Felhívjuk az egész város figyelmét e ritkán hallható műélvezetre.

50 éves lakatosmesteri jubileumát üli meg e hó 22-én Gruber Sándor lakatosmester, községi polgártársunk, aki 75 ik életéve dacára ma is szorgalmasan dolgozik mesterségében. Örömmel üdvözljük mi is sok jóbarátjával együtt jubiláns polgártársunkat és szívből kívánjuk, hogy jó erőben, egészségben és meglegedett ségben töltsen el még sok éven át munkás életét.

A második speciesz már érdekesebb. Ez nem elégszik meg a kisvárosi szűkos viszonyokkal, maradi szellemével. Levegőt akar behozni, életet és modernséget. Jaj neki! Az ifju hőmelyet sorompóba állit, ellankad, páthosza mellyel felrazni kísérli a közömbös tomeget, frázissá sorvad. Ambiciója elfullad a kisváros szaharájában. Es az ifju elsorvad energiájának katalakájánál győzelmet ulnek az őregek. Jobb a langyos víznél maradni.

A legérdekesebb a harmadik typos. Ezek a dissidensek. Ezek nem próbálkoznak otthon, mert magasabb céljaik vannak. A nagyvárosba mennek, rózsaszínű reményekkel és dagadó izmokkal, hogy meghódítsák a világot. Itt már előrevetiaz árnyékát a tragédia. Mert aki meg akar küzdeni az étellel, evvel a kemény és kérelhetetlen ellenféllel, annak el kell készülvé lenni rá. A kisvárosi erkölccsel telített ifju összeütkezésbe kerül a nagyvárosi morállal és ha erős benne a meggyőződés, el fog bukni, mint a görög tragédia hőse, ha nem, megalkuszik és asszimilálódik. Mert a kisvárosi erkölcs és a nagyvárosi morál nem equivalent. Az előző többé-kevésbé etikai alapon áll, az utóbbi az etikai felfogásnak egy kronologice és individualiter szükített képe. A városi morálnak éppen ez a variabilitása okozza a kisvárosi ifju lelki disharmóniáját, illetve az ő erkölcsi felfogásának collapsusát mert a kisvárosi erkölcs, amely loealiter karakteristikus és ezért kiegyensulyozottabb, stabilabb. Az elbukott és lelkileg egyensulyát vesztett ifjunk, akit ezekután aggastyánnak is nevezhetnénk, hová mehetne? Uj küzdelmekre már nincsen ereje. Hazamegy a kisvárosba, hogy irt szerezzen a sebre, melyet nemes küzdelemben szerzett. Es a kisváros, mint az anya a gyermekét, keblére öleli magzatját és megbocsát neki. Mert az anyák erénye a megbocsátás.

Halálozás. Néhai Németh Imre és néhai Waisbecker Anna leánya Németh Emilia polg. isk. tanárnő f. hó 9 én, életének huszonötödik évében hosszu szenvedés után elhunyt. A megboldogultat hétfőn, f. hó 11 én helyezték örök nyugalomra. (Minden külön értesítés helyett.)

Kik nyaralnak Köszegen? A nyaralószeton vége felé jár és nap-nap után látjuk is már, hogy a nyaralók csomagokkal megrakodva sietnek a vasuti állomásra. Szóval, jönnek-mennek a nyaralók, a nyár pedig még mindég érezteti forró melegét és mi köszegiek szívesen várjuk a nálunk mindig szép őszi időt, mikor a gyönyörű hegyek sárga lombot öltének és gyönyörködtek a szemlélt. A nyaralók jegyzékét itt folytatjuk: Sándor Jenő és neje biz. tisztv. dr. Thirring Lajosné min. fog. neje, Thirring Emilia, Thirring László Budapest, Csicseri Orosz Ferenc göztéglagyári főnök és neje Miskolc, Stepanovszki Gusztáv titkár Budapest, Beyer Jenő főerdőtanácsos, Nagy Sándor árvaszéki főigazgató nejével és Sandor fiával, dr. Tancsics István posta tanácsos feleségével és két leányával Budapestról, özv. Simon Gyuláné Szombat helyről, Pauer Béla főmérnök Budapest, dr. Kummer Rezső áll. vasuti ig. helyettes Budapest, dr. Csopor Jenő, máv. felügyelő Szombathely, Milasi Ilonka zeneakadémiai tanuló Szombathely, dr. Schneller István egyetemi tanár feleségével és leányával Budapest, Schusztér Károly vasuti kalauz nejével és két gyermekével, Frischauf Antal nyerges, Sperlm Teréz tisztviselő, Mayer Ferenc kereskedő Wieuból. Jövő számunkban folytatjuk.

Vadászjegyet váltottak még az elmúlt héten dr. Szovják Hugó üzvéd, Miltshütz Gyula erdőmérnök, Hoffmann Károly főkönyvelő, és Eisner Kamill vezérigazgató.

A községi kereskedők, kikhez az iparosok is csatlakoztak, kérvénnyel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a község sárvári vasutvonalon engedélyezzék a peage-jogot vagyis azt, hogy a vis-községi szakaszon a Köszegen vásárolt áru vámmentesen mehessen át. Az ügyben Lingauer Albin képviselő sietett a köszegieknek segítségére. Toie a Kereskedelmi Kör ügyésze dr. Szovják Hugó az alábbi levelet kapta, melynek tartalmáról az érdekeltek bizonyára örömmel vesznek tudomást: „Tisztelt Barátom! Walkó kereskedelmi miniszter úrtól a községi vasuti forgalom ügyében július 28 ki dátummal a következő levelet kaptam: „Tisztelt

... Es most, miutan eu générale karcolatot próbáltam adni a kisvárosról, talán nem érdektelen, ha konkretizálni kívánom azon impresziókat, melyeket Köszeg, ez a történelmi város egy átmenetileg itt tartózkodó idegenre gyakorolt.

Köszeg! Ugy képzeltem el, mint egy nagy magaslapon egyedül álló, nehéz multu, ki-bedólt falu varrom, melynek omlatag ágyucsdőresein átfuvódó szél, rég lefolyt ádáz török ostromokról regél. Onkéntelenül, mintegy asszociáció idearum folytán Jurisits Miklóssa, a községi vár egy-ori hőstlekkü védőjére gondolok, kinek neve szinte egy fogalomná vegyült bennem a községi vár képzetével. Es hirtelen elémbered Köszeg történelmi hivatása. Mert van. Valamikor nehéz véres küzdelmeket látott, midőn Ibrahim nagyvezir büszke török félholdas zászlója harminchárom ostrom után kénytelen volt meghajolni a kis községi var előtt. De ma ismét küzdelem vár a harcias képéből sokat veszített, inkább békés papi rezidenciára valló külsejű Köszegre. Nem véres, de békés és mégis kemény kultúrharc. Gyönyörű feladat, mely mint egy nagy sorsüldözött nemzet multjának öröksége száll rá e határvárosra. Es Köszeg azt a dicső szerepet kapta, hogy a magyar nyelvnek, a magyar kultúrának őrszeme és határvédje legyen, szemben az egyóra járásnyira kezdődő és a Rajnáig húzó nagy német nyelvóceán ellen, melynek hullámai magas ivben csapkodják Güns falait. Uj Jurisitsokra van szükség, kik tollal a kezükben védik meg a magyar gondolatot, a magyar szót. Hogy is mondta a költő: „Hass, alkcs, gvarapits és a Haza fényre derül”. Es ez a feladat vár Köszegre, melyre egy ezereves mult kötelezi. Irigylésreméltó feladat.

lektualisaleptmény nélkül a nagyvárosi mondani. életet. Erről az ember önkéntelenül is a mult századokbeli előkelő angol családok ama komikus szokására gondol, midőn 6—8 éves gyermekeket felszórták módjára öltöztettek és bedresszirozták őket, hogy az egykoru ladyk és gentlemanek attitudjeit és allurjeit utanozzák. Természetes, hogy egy fejlődési processzusbaba ilyen drasztikus módon való beavatkozás csak karos lehet. Ep így egy kisváros életébe incidentaliter magasabb evoluciógrádusok kritériumait nem lehet anélkül belevinni, hogy azáltal az egészséges visszacsúszástól mentes fejlődést ne kockáztatnánk.

— A kisvárosi karaktere korántsem olyan uniform, mint ahogy azt általában hiszik. Ha ezt a karaktert analizáljuk, megtaláljuk azon ösztetevő elemeket, melyeknek szintézise adja a kisvárosi karakteramalgamját. Határozottan discernálható háromféle typos. A prototypus a philozophus nyugalu-u „provinzman”, aki nem akarja a világ folyását megváltoztatni. Megelégszik a dolgok rendjével, melyről azt hiszi, hogy az az eternitás pecsétjével van elatva, hiszen így volt ez nemzedékeken keresztül és az idő, a mult tiszteletet gerjeszt. Szentégtérés azt felforgatni. Nyugodtan szívja pipáját, mindaddig, míg — mint a francia mondja „il casse sa pipe” — el nem törí a pipáját, hogy felkeresse őseit az elysiumi mezőkön. Fiai, amíg a „jeunesse d'or” tart, szorgalmasan hoznak áldozatot Eros, Fortuna és Dionysos oltárán, zászlójukra írják „szoknya, bor, kártya” és folytatják ott ahol apjuk elhagyta. Ez talán a legboldogabb typos, nem tudja, hogy mi az, felórlódni az Élet küzdelmeiben, eltiportatva lenni a Sors szekere által. Révbe ér, anélkül, hogy vihart látott volna. „Beate qui procul negotiis...”

Barátom! Folyó évi július hó 16-án kelt nagybecsű soraidra válaszolva értesítelek, hogy a kőszegi Kereskedelmi Kör és a kőszegi Ipar-területnek a kőszeg-sárvári vasútvonal kőszeg-vízi szakaszán rendszeresítendő szabadalmazott átmeneti forgalom érdekében hozzám intézett beadványát meleg pártolással áttettem a m. kir. külügyminiszter urhoz, akit egyidejűleg felkértem, hogy az osztrák kormányánál a szükséges diplomáciai lépéseket tegye meg. Megjegyzem, hogy a kívánt forgalom rendszeresítése érdekében már ismételtlen folytak tárgyalások és tudomásom szerint a külügyminiszter ur e részben a kezdeményező lépéseket már régebben meg is tette. A kőszeg-szombathelyi vasútvonal menetrendjének módosítására irányuló kérelmet jelentéssel végezt leadtam a m. kir. államvasutak igazgatóságának. Annak idején mindkét kérelem tekintetében érdemlegesen is tájékoztatni foglak. Szívvelyes üdvözléssel: Walkó Lajos s. k. Kérlek légy szíves ezt az érdekelt felekkel közölni. Tisztelettel hívd: Lingauer s. k.

A főiskolások Széchenyi Szövetsége ezidei tisztújító gyűlését kedden, augusztus hó 19-én tartja meg.

Az irótko restaurálását vette kezébe a polgármester. A trianoni vonal ugyanis az emleknű kellős közepén balad át és így felében magyar, felében csemet. Az idő megviselte a szép kilátóternyot és ha idejében nem tatarozzák, úgy az Olasz sorára jut. Ezt elkerülendő, polgármesterünk érintkezésbe lépett Rohonc községgel és közös költségen megejtik a tatarozást, melynek költségvetését most készíti el Varga rohonci építőmester.

A hangverseny, melyet a városi vonós zenekar mult szombaton rendezett a Mulató nagytermében Kováts Ferenc karnagy vezetése mellett és zsúfolt ház előtt zajlott le, úgy anyagiilag mint erkölcsileg a legjobban sikerült. Kivanatos is, hogy a fiatal zenekart a zenekedvelő közönség kegyesen felkarolja, mert csak intenzív anyagi és erkölcsi támogatás mellett tud fokrol-iorra magasabb nivóra jutni és technikáját fejleszteni.

Az onk. tűzoltóknak ez alkalommal nem kedvezett a szent Flórián. A mult vasárnap sem volt olyan időjárás, mely a már egyszer elhalasztott mulatság sikerét biztosította volna, de tekintettel a felmerült költségekre mégis meg kellett tartani, mert egy újabb elhalasztás már teljes sikertelenséget vont volna maga után. Így meg valami menthető volt.

A Kőszegi Takarékpénztár főtéri házában már befejezéshez közel állanak az átalakító munkálatok, melyek az Általános Takarékkal való egyesülés folytán az összeköltözéshez egyelőre szükségesek. További átalakítások és a ház külsejének tatarozása későbbi időre marad, mert attól függ, sikerül-e azon nagyszabású főtéri rendezést és építést létrehozni, mellyel az illetékes körök jelenleg foglalkoznak. A két takarékpénztár összeköltözésével egyidejűleg aktuálissá lesz a tervbe vett Kaszinó-elhelyezés kérdése is, melynek, mint már ismeretes, az öreg takaréknak e célra különösen alkalmas helyiségét szemelték ki. Ennek a sikere természetesen attól függ, sikerül-e a helyi társadalmat kielégítő számú támogatásra megnyerni.

A kőszegi földbirtokreform ügye ugylátszik a befejezés előtt áll. Az OFB kiküldöttsége csütörtök délutánra megbeszélésre hívta egybe az igénylőket a városháza tanácstermében. A kiküldött a megváltási eljárás során felmerülő technikai munkát Seybold Rezső főmérnökre bízta, aki két-három hét alatt megkezdi a parcellázást. Az igénylők között sorshuzás döntött afelől, hogy ki melyik parcellát kapja. Az erre vonatkozó pontos jegyzéket jövő számunkban

közöljük. Mielőtt a parcellázás munkája befejeződött, az igénylőket birtokba helyezik. Természetesen előbb meg kell egyezkedni a tulajdonosokkal, tehát részben az Eszterházy hercegséggel, részben pedig Kőszeg városával a megváltási árra nézve. A tulajdonosok bizonyára méltányos áron fognak az igénylők részére ház-helyet juttatni. Egyelőre költség stb. címen házhelyigénylőknek 25 kg., földigénylőknek katasztrális (1600 négyszögöl) holdankint 30 kg. búzát illetve annak árát kell az erre vonatkozó hirdetés megjelenésétől számított 15 napon belül a városnál befizetni. A hirdetmény már valószínűleg e hét folyamán lesz kibocsátva.

A zeneestély, melyet mult szerdán este Mayer János vendéglős a városi vonós zenekar által rendezett, a kiűnt időjárás kedvézese mellett várakozáson felül jól sikerült. A kerthelyiség, de még az étterem is hamarosan megtelt előkelő vendégekkel, melyek közt sok volt a nyaraló is. Esti 10 órákor már nem volt hely az érkező vendégeknek. A zenekar 12 számot adott le, egytől egyik a legkitűnőbb iskolázottsággal, mely csodálatba ejtette a hallgatókat, hogy ez a fiatal eltű zenekar máris ily klasszikus programot volt képes produkálni. Természetesen nem szabad megfeledkezni Kováts F. karnagy önzetlen és fáradságot nem ismerő munkájáról és az összes tagok buzgó szorgalmáról sem, mert csak e két tényező együttműködése teremtheti elő azt, amit élvezünk. Mayer János megígérte, hogy ha a meteorológiai intézet Budapestről megtáviratozza neki azt a napot, melyen megint olyan kellemes idő lesz, megismételi a zeneestélyt, mert ugymondja, hogy a vendégek is, meg ő is, teljesen meg voltak elégedve. Azonban arról talán nincs tudomása, hogy többen azon ütköztek meg, hogy miért kell egy korlátlan kimeréssel bíró vendéglőben mindenkinek egy egész butélia bort fogyasztani, holott egyesek csak 2, 3 vagy 5 decivel is megelégedtek volna.

A kereskedelmistak ezidei nyári táncmulatsága ép olyan lényesen sikerült mint a tavalyi. A sok szép kőszegi leányt vonzotta a mult évi jó mulatás — reményükben most sem csalódtak, mert reggel négy óráig a legemelkedettebb jökegy tartotta a táncterembe a nagyszámú és élite közönséget. Az első csárdás ropogós ritmusaira felesillantak a leányszemek, megkezdődött a tánc és a legszívesebb „soshalunk meg”-es hangulatban tartott záróráig, mert a lelkes rendezőgárda fáradhatatlanul ropta a táncot. Jól mulattak a kőszegi lányok megint és ez csak biztatás lehet úgy a fiúknak, mint a tanári karnak, hogy ezzel a jó szokásukkal ne hagyjanak fel és tegyék hagyományossá az augusztus 14-i kereskedelmistak mulatságát. — Felülfizettek: csicseri Orosz Ferenc 50.000 K-t, leszl Antal 30.000 K-t, özv. Nemesné 25.000 K-t, Zsuhár K., Kőszegi Takaréknak, Loparits J., özv. Draskovitsné, Menczel, Hani J., Jambris Lajos, Eisner Kamill 20.000 K-t, Cs K. 15.000 K-t, Feher J., Habetler Gy., Roth T. 13.000 K-t, Kund S. 12.000 K-t, özv. Fischné, Mayer J., Hammer J., Kalcher, Róth Sándor, Raschke, özv. Benedekné 10.000 K-t, dr. Szovják Hugo, Müller J., Takáts S., Gabos, Róth Gy. 8000 K-t, Szovják Odón, Kratochwill A. 7000 K-t, Karner J., özv. Höllriegelné 6000 K-t, Csapody, özv. Aitdörferné, Benedek M. 5000 K-t, Glóser, Arkauer M., Pontyos Gy., Bereck J. 3000 K-t, Stipkovits A. 1000 K-t, Nevelének 83.250 K-t, Rónai Frigyes felülfizetés fejében e névsort díjtalanul közli. A szíves adakozóknak ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Heti piacunk ujabban erősen látogatott. Valószínűnek tartjuk, hogy a szomszédországban beállott olcsóbbodás idézi elő a nagyobb behozatalt. Kőszeg piaca pedig arról nevezetes, hogy itt a vásárlók egymásra licitálnak. „Juszt is én veszem meg!” A tegnapi piac nevezetessége volt a paradicsom- és a körte-áralakulás. Egyazonfajta 5000, 4000, 3000. A hatóság ellenőrzi, hogy az árakat szembetűnően kiírják. Ezt a lehetetlen árakgyezést azonban elsősorban ő maga nem látja.

A városi gyümölcseladás mult vasárnap befejeződött és az árverésen 83 millió korona folyt be a városi gyümölcstermésből.

Az osztrák határőröknek és fináncoknak most már igazán semmi dolguk nincsen és nyugodtan aludhatják át az éjszakákat. Nem így volt ez ma egy éve, volt akkor dolguk elég, éjjel is meg nappal is. A borcsempészek sűrű rajvonalokat alkottak a finom badacsonnyival telt puttonyokkal és hordócskákkal. Csak városunkból egyedül naponként 10—20 hektoliter bort ment át gyalog a határon, melyből nagyon kevés jutott a hatóság kezére. Egy hónappal eelőtt még érdemes volt a jó bort átesempészni, mert osztrákban még 8—10 ezer koronával drágább volt. Ez most megszűnt s ha még egy kicsit várunk, Ausztriából fogjuk átesempészni még a bort is, mert ott már az is olcsóbb lesz. A bor ára 4 hónapon belül már a háromszorosra szökött és jóval túlhaladta az aranyparitást. Ma 18 ezer a folyó és 20—22 ezer a jobbik bor. Meggyőződünk róla, hogy ezen újabb áremelést a vendéglősök nem a saját jószántukból csinálták, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a fogyasztás azáltal tán még a felén alul is csökkenik. A bor rohamos áremelkedésének oka az, hogy a termelő a magas munkabérek miatt kénytelen borát már a helyszínen 16—20 ezer koronáért adni. Ehez jön most az aranyparitásos vasuti szállítás, a forgalmi, fogyasztási, kereseti és tudja lsten még hányféle adó, amit a vendéglős kénytelen vízzel leróni, mert a bort annyiféle méri, amennyiféle most venni tud. Hogy most melyik vendéglős fizet több adót, annak megállapítását a fogyasztó közönségre bizzuk.

Bozsokon szikvizgyár felállítására kért engedélyt Szanyi János ottoni vendéglős.

Nagycsömöten ma délután Kecskés László vendéglőjében táncmulatság lesz.

Új rend a forgalmiadórendszerénél. A pénzügyminiszter hatályon kívül helyezte az általános forgalmi adójukat készpénzben fizetők havi előleg fizetéséről szóló körrendeletét, egyszerűs mind az általános forgalmi adónak vallomás alapján készpénzben való lerovása esetében az adófizetési időszakot továbbra is egy naptári negyedévben állapította meg. Ennek megfelelően az adóvallomásokot ugyancsak naptári évnegyedéknél a naptári évnegyedé eltelétől számított 15 napon belül kell benyújtani. Az általános forgalmi adót készpénzben lerovó adózók kötelesek minden hónap első felében az illető hónapra szóló adóelőleget befizetni. Nincs azonban akadálya annak, hogy a felek adóelőleg címén az illető hónapot megelőző hónapban járó általános forgalmi adónak megfelelő összegét fizessék be.

Lugkövet evett és lugköldotot ivott ifj. Ott Ede 22 éves fiatalember pénteken délután afeletti el-eseredésében, hogy szíve választotta szerelmét nem viszonozta. Beszállították a kórházba, hol életveszélyes belső sérüléseit orvosolják. Elettbenmaradásához van remény.

Amerikában lakó apák itthon élő hozzátartozói a legújabb miniszteri rendelet szerint a quotán felül is kivándorolhatnak az apa kívánságára, ha az ott megazeri a bevándorlási engedélyt és a hajójegyet s azokat átküldi itteni hozzátartozóinak.

Kerékpárlépas. Dr. Paller József orvos szombaton reggel észrevette, hogy 55. számú Dürkopp kerékpárját ismeretlen tettes a ház udvarából ellopta. A károsult azonnal jelentést tett a rendőrségnek.

Talált tárgyak: egy nagy kulcs és egy nagy szájkosár. A jogos tulajdonos á.veheti a rendőrségnek.

Saját gyártmányu gyapju jumper 38.000 K, pastell zokni 6500 K, musslin harisnya 8000 K, selyem nyakkendő 15.000 K. FILLIPP kötöttáru-gyára Szombathely. Széll Kálmán utca 6.

Vasvármegyei Tejértékesítő R.T. és Dömötör Jenő bogáthi hengeralmának elárusító helye Kőszegen, Várkör, (Unger-féle házban)

állandóan kapható

teljes tej, másodtej, író, tehénturó,
csemegevaj, sajtok, juhturó

lisztek, árpadara, korpa és egyéb
őrlemények.

Olcsó bor! Kőszegi várpincében

még mindig 14000—18000 K-ért kaphatók a legjobb borok kis mértékben. —
Vendéglősöknek és nagyobb vételeknél árendedmény. — Eladás egész nap.

STERN JÓZSEF RT.

BUDAPEST
Kalvin-tér 1 szám
ALAPITTATOTT 1860 BAN.

Kizárólag első-
rendű minőség-
ben, a legelőnyö-
sebb árakon. —

Női és férfi ruhaszövetek. — Női-, férfi- és gyermekfehérneműek. — Vászon- és mosóárak.

SPORT

A KSE házi uszóversenye az alreáliskolai uszodában.

Múlt vasárnap rendezte a KSE első ideai házi uszóversenyét, mely dacára a borús és hűvös időjárásnak, szérszámu közönség jelenlétében folyt le az alreáliskolai uszodában. Részletes eredmények: 30 m. gyermekverseny: 1. Halmay, 2. Jankó, 3. Becker. 200 m. melluszás: Szova, Schwalb. 60 m. melluszás: Kamarás, Weinberger, Lendvay. 60 m. hátuszás: Beyer, Becker. 60 m. oldaluszás: Lendvay, Becker, Fröhlich. 60 m. gyorsuszás: Szovják, Jankó, Halmay. Műgrás: Halmay, Kamarás, Blazovits. Búvárzás: Benedek, Soper, Blazovits. 3x30 m. vegyesstaféta: győztes csapat: Kamarás—Weinberger—Szovják. Ezután vízpolómérkőzés volt az A és B csapat között, melyet 3:0 arányban az A csapat nyert. A mérkőzést Weinberger vezette. Ezzel be is fejeződött az uszóverseny, melyről a közönség meglegedetten távozott. — Mint halljuk, legközelebb megismétlik a versenyt, melyen soproni és szombathelyi uszók is starthoz állanak.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0069:50	
1 aranykorona = 17.000 papirkorona.	
Font Sterling	345.500 K.
Schw. frank	14.230 "
Lira	3406 "
Dinár	922 "
100 osztrák K	107.00 "
Dollár	75300 K
Francia frank	4330 "
Sokol	2248—
Lei	348.—
100 Márka	—

Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza 415.000 — K. Rozs 360.000 K. Takarmányárpa 390.000 K. Sörárpa — K. Zab 360.000 K. Kukorica 390.000 K. Korpa 257.000 K.

F. hó 24-én délután 2 órakor Gyöngyös-u. 15 alatt elköltözés végett nyilvános árverésen

a következő ingóságok lesznek eladva:
egy 6 lóerős motor körfürésszel,
egy stráfszekér 60 mm. teherbíróképességgel,
egy könnyű deszkaszekér,
egy kéziszekér,
egy szecskavágó,
egy decimálmáza,

lószerszámok, szekérekerek és alkatrészek, többféle különböző hosszúságú láncok, ponyvák, nyitott hordók és egyéb tárgyak.

Szántó-bérbeadás.

Egy ügyfelem megbízásából augusztus hó 31-én d. e. 11 órakor irodámban önkéntes árverésen bérbeadok
egy szántót a klastromi erdőcsucsnál 1658 -81,
egy szántót a Szveticskert mellett 1477 -81 kiterjedésben.
A bérlet tartama 6 év. A feltételek irodámban megtudhatók.
Dr. Szovják, ügyvéd.

Szántóeladás.

Nálam egy azonnal birtokba vehető 1025 □-51 kiterjedésű

szántó a Hosszugubahegyen szabad kézből eladó.

Dr. Szovják, ügyvéd.

Kisebb beköltözhető házat vagy legalább egyszobás lakást keresek.

Semmiféle költséget nem sajnálok és a lehető legnagyobb bért fizetem. Cim a kiadohivatalban.

Házeladás.

Az Intőzet-utcai 6. sz. földszintes ház nálam eladó.

Dr. Szovják, ügyvéd.

Hölgyek figyelmébe! Fehérneműt, felsőruhát géppel oly **azsurozok**, akárcsak kézszépen videbb idő alatt. VOGL ERNŐNE Szombathely, Rumi-u. 9.

220 voltos árammérő órákat

állandóan raktáron tartok és bármikor kaphatók.

Kendik Ernő vilamossági vállalkozó.

Butorok,

lakberendezések,

u. m. ágyak, szekrények, asztal, szék stb. szabad kézből eladók

Kőszeg, Hegyalja-utca 3 a. szám alatt.

Eladó ház

Gyöngyös-utca 13—15. sz. alatt, gazdaságnak és üzletnek alkalmas, 3 szobás lakással, nagy raktárral és pincével eladó.

Dr. Kopfstein, ügyvéd.

Egy 42x51 cm. nagyságú vagy ennél nagyobb

fekete vagy fehér

márványtábla

kézalatt megvételre kerestetik. Cim a kiadóhiv.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.

— Mitől olyan zamatos a kávéja, Édesem?
— Egyszerű, csak UHU-kávéval van főzve.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik fejlethetetlen Emmi hugunk halála alkalmával bármi módon részvétüket nyilvánították, ezúton mondunk halás köszönetet.

Kőszeg, 1924. aug. 14.

Németh testvérek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem ill. jó apánk és rokonunk

id. Zwaller János

evang. egyházközségi tanácsstag

elhunytá alkalmával jóleső részvétüket nyilvánították, valamint az utolsó útjára elkísérték, ugyszintén a koszoru- és virágadományokért valamint az egyháztanácsstagok megjelenéséért ezúton mond halás köszönetet

Kőszeg, 1924. augusztus 14-én

a gyászoló család és rokonság.

Jó házból való fiu **tanonc**nak lehetőleg középis kolai végzettséggel felvétetik RÓNAI F. könyvnyomdájában, Kőszeg, Várkör 39. szám.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében Szép idő esetén a kerthelyiségben

Műsor: Ma vasárnap, aug. 17-én

A velencei kalmár

Shakespeare vigjátéka 8 felvonásban. A főszerepben Henny Porten és Harry Lidtke.

Műsor: Szerda, aug. hó 20-án

A frakkos hiéna

Dráma 6 felvonásban Főszereplő Gloria Swanson Dolly nadrágszerepe. Búriész 2 felvonásban.